

Brüssel, 12.12.2012
COM(2012) 748 final

2012/0346 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

ELi seisukoha kohta ühiskomitees, mis on asutatud Euroopa Ühenduse ning Jordani läänekalda ja Gaza sektori Palestiina omavalitsuse nimel toimiva Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PVO) vahelise kaubandust ja koostööd käsitleva Euroopa – Vahemere piirkonna ajutise assotsiatsioonilepingu alusel, seoses ELi–Palestiina omavalitsuse ENP tegevuskava rakendamise soovitusel vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

Palestiina omavalitsus ja Euroopa Ühendus (EÜ) sõlmisid esimest korda lepingulised suhted 1997. aastal, mil EÜ ning Palestiina omavalitsuse nimel toimiv Palestiina Vabastusorganisatsioon (PVO) sõlmisid kaubandust ja koostööd käsitleva ajutise assotsiatsioonilepingu. Nimetatud lepingu alusel kirjutati 2005. aasta mais 3–5 aastaks alla ELi ja Palestiina omavalitsuse Euroopa naabruspoliitika (ENP) tegevuskavale.

Selle raames on ELi ja Palestiina suhted viimastel aastatel märkimisväärselt arenenud: taastatud on ühiskomitee tegevus, praeguseks asutatud neli allkomiteed ja käivitatud poliitiline dialoog. Palestiina poolelt on omavalitsus tõestanud oma suutlikkust ENP täieliku partnerina, osaledes aktiivselt selle tegevuses ja viljakas koostöös. ELi poolelt seati ELi ja Palestiina omavalitsuse suhete uus kurss paika välissuhete nõukogu 8. detsembri 2009. aasta märgiliste järeldustega, milles väljendati ELi pühendumist „ELi ja Palestiina omavalitsuse suhete edasiarendamisele, võttes arvesse ühiseid huve muu hulgas ENP raames”. Selle arengu taga on Palestiina poole paranenud suutlikkus, mida ta on ilmutanud oma reformikava rakendamisel ja ENP raames.

Praegune tegevuskava kaotas kehtivuse 30. juunil 2012 ning seega on asjakohane koostada uus tegevuskava, mis tugineks ELi pikaajalisele toetusele Palestiina omavalitsuse püüdlustele riigi ülesehitamisel. Uueks tegevuskavaks valmistumiseks suurendati ENP allkomiteede arvu neljalt kuuele, et tegevuskava täitmist oleks parem kontrollida. Uued allkomiteed on uue tegevuskavaga täielikult kooskõlastatud.

ELi-Palestiina suhete kontekstiks on piirkonna muutuv poliitiline üldolukord ning paradigmaks ELi määrav roll ja lisaväärtus ülemaailmses juhtimises.

Parlamendi ja nõukogu ühisteatises „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele” sõnastati uus lähenemisviis, mille eesmärgiks on suurem diferentseeritus, võimaldades igal partneril arendada tema ELi-sidemeid oma püüdluste, vajaduste ja suutlikkuse alusel, tuginedes samas ka vastastikusele usaldusele ja suurele pühendumisele üleilmsetele inimõiguste, demokraatia ja õigusriikluse väärtustele ning ühiselt kokkulepitud prioriteetide rakendamise suutlikkusele. Vastavalt eespool nimetatud teatises kirjeldatule püüdleb EL lihtsustatuma ja sidusama poliitika- ning programmide võrgustiku poole, keskendades ENP tegevuskavad ja ELi abi väiksemale arvule prioriteetidele, mille tagamiseks koostatakse täpsemad hindamiskriteeriumid. Uues tegevuskavas määratakse konkreetselt kindlaks ELi – Palestiina omavalitsuse eelistatud partnerluse prioriteetsed eesmärgid, võttes täielikult arvesse omavalitsuse eriolukorda ja piiranguid, millega ta peab arvestama.

Euroopa välisteenistus pidas tihedas koostöös komisjoni talituste ja ELi liikmesriikidega Palestiina omavalitsusega ettevalmistavaid kõnelusi, mille tulemusel lepidi kokku tegevuskava projektis. Ajaraamistik on kolme kuni viie aasta pikkune. Viimatisel, 13. veebruaril 2012 toimunud ELi–PVO ühiskomitee kohtumisel võtsid osapooled teatavaks uue ELi – Palestiina omavalitsuse ENP tegevuskava tehniliste läbirääkimiste praeguse seisuga. Pooled teatasid kirjavahetuse teel tehniliste konsultatsioonide lõpetamisest.

ELi – Palestiina omavalitsuse ENP tegevuskava jääb eelseisvatel aastatel oluliseks viitepunktiks ELi ja Palestiina omavalitsuse kahepoolsetes suhetes. ENP mängib jätkuvalt ühtse poliitilise raamistiku katalüsaatori rolli, mis põhineb muu hulgas partnerlusel ja ühisvastutusel, samuti tulemustepõhisel diferentseerimisel ja konkreetsetele vajadustele kohandatud abil.

Komisjon lisab käesolevale dokumendile nõukogu otsuse ettepaneku, mis käsitleb Euroopa Liidu ELi–PVO ühiskomitees võetavat seisukohta tegevuskava rakendamise soovitusel vastuvõtmise kohta ELi–PVO ühiskomitees.

Komisjon palub seepärast nõukogul võtta vastu lisatud nõukogu otsuse ettepanek.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

ELi seisukoha kohta ühiskomitees, mis on asutatud Euroopa Ühenduse ning Jordani läänekalda ja Gaza sektori Palestiina omavalitsuse nimel toimiva Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PVO) vahelise kaubandust ja koostööd käsitleva Euroopa – Vahemere piirkonna ajutise assotsiatsioonilepingu alusel, seoses ELi–Palestiina omavalitsuse ENP tegevuskava rakendamise soovitusel vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse nõukogu 2. juuni 1997. aasta otsust 97/430/EÜ Euroopa Ühenduse ning Jordani läänekalda ja Gaza sektori Palestiina omavalitsuse nimel toimiva Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PVO) vahelise kaubandust ja koostööd käsitleva Euroopa – Vahemere piirkonna ajutise assotsiatsioonilepingu sõlmimise kohta, eriti selle artikli 3 teist lõiku,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühenduse ning Jordani läänekalda ja Gaza sektori Palestiina omavalitsuse nimel toimiva Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PVO) vaheline kaubandust ja koostööd käsitlev Euroopa – Vahemere piirkonna ajutine assotsiatsioonileping („leping”) kirjutati alla 24. veebruaril 1997 ja jõustus 1. juulil 1997.
- (2) Lepinguosalised kavatsevad kokku leppida uues ELi – Palestiina omavalitsuse Euroopa naabruspoliitika (ENP) tegevuskavas, mis peegeldab ELi – Palestiina omavalitsuse eelistatud partnerlust ja toetab Euroopa–Vahemere piirkonna ajutise assotsiatsioonilepingu rakendamist selle eesmärkide saavutamiseks vajalike konkreetsete meetmete väljatöötamise ja kokkuleppimise kaudu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

ELi seisukoht ühiskomitees, mis on asutatud Euroopa Ühenduse ning Jordani läänekalda ja Gaza sektori Palestiina omavalitsuse nimel toimiva Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PVO) vahelise kaubandust ja koostööd käsitleva Euroopa – Vahemere piirkonna ajutise assotsiatsioonilepingu alusel, seoses ELi – Palestiina omavalitsuse ENP tegevuskava rakendamisega, põhineb käesolevale otsusele lisatud ühiskomitee soovitusel.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

Eelnõu:

SOOVITUS

ELi – Palestiina omavalitsuse ENP tegevuskava rakendamise kohta

Ühiskomitee,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse ning Jordani läänekalda ja Gaza sektori Palestiina omavalitsuse nimel toimiva Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PVO) vahelist Euroopa – Vahemere piirkonna ajutist assotsiatsioonilepingut („leping”), eriti selle artikli 63 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Lepingu artikli 70 kohaselt võtavad lepinguosalisel üld- või erimeetmeid, mida on vaja kõnealusest lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks, ja tagavad kõnealuses lepingus sätestatud eesmärkide saavutamise.
- (2) Lepinguosalised on leppinud kokku Euroopa Liidu – Palestiina omavalitsuse Euroopa naabruspoliitika tegevuskava („ELi – Palestiina omavalitsuse ENP tegevuskava”) tekstis.
- (3) ELi – Palestiina omavalitsuse ENP tegevuskava aitab kaasa lepingu rakendamisele, võimaldades lepinguosalistel välja töötada ja kokku leppida konkreetsete sammud, mis annavad rakendamiseks praktilisi suuniseid.
- (4) Tegevuskaval on kaks eesmärki: kavandada lepingus sätestatud lepinguosalistele kohustuste täitmiseks vajalikud konkreetsete meetmed ning luua laiem põhi ELi – Palestiina omavalitsuse suhete edasiseks tugevdamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Ainus artikkel

Ühiskomitee soovib, et lepinguosalisel rakendaksid lisa esitatud ELi – Palestiina omavalitsuse ENP tegevuskava, kui sellise rakendamise eesmärk on Euroopa Ühenduse ning Jordani läänekalda ja Gaza sektori Palestiina omavalitsuse nimel toimiva Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PVO) vahelise Euroopa – Vahemere piirkonna ajutise assotsiatsioonilepingu eesmärkide saavutamine.

..... (koht)

Ühiskomitee nimel

eesistuja

LISA

EUROOPA LIIDU – PALESTIINA OMAVALITSUSE TEGEVUSKAVA

POLIITILINE SISSEJUHATUS

Uus tegevuskava

Palestiina omavalitsus ja Euroopa Ühendus (EÜ) sõlmisid esimest korda lepingulised suhted 1997. aastal, mil EÜ ning Palestiina omavalitsuse nimel toimiv Palestiina Vabastusorganisatsioon (PVO) sõlmisid kaubandust ja koostööd käsitleva ajutise assotsiatsioonilepingu. Nimetatud lepingu põhjal kirjutati 2005. aasta mais alla ELi – Palestiina omavalitsuse Euroopa naabruspoliitika tegevuskavale. Selle raames on ELi ja Palestiina suhted viimastel aastatel märkimisväärselt arenenud: taastatud on ühiskomitee tegevus, praeguseks asutatud neli allkomiteed ja käivitatud poliitiline dialoog. Palestiina poolt on omavalitsus tõestanud oma suutlikkust ENP täieliku partnerina, osaledes aktiivselt selle tegevuses ja viljakas koostöös. ELi poolt seati ELi ja Palestiina omavalitsuse suhete uus kurss paika välissuhete nõukogu 2009. aasta detsembri märgiliste järeldustega, milles väljendati ELi pühendumist „ELi ja Palestiina omavalitsuse suhete edasiarendamisele, võttes arvesse ühiseid huve muu hulgas ENP raames”¹. Selle arengu taga on Palestiina poole paranenud suutlikkus, mida ta on ilmutanud oma reformikava rakendamisel ja ENP raames. Esimeseks sammuks oli ENP allkomiteede arvu suurendamine, et võimaldada tõhusamat ja poliitikapõhisemat dialoogi, kaasates täielikult kodanikuühiskonda. Meie dialoogi süvenedes ja partnerluse küpsedes kujutab uus tegevuskava, mis tugineb ELi pikaajalisele toetusele Palestiina omavalitsuse püüdlustele riigi ülesehitamisel, endast sobivat raamistikku edasiste sammude kindlaksmääramiseks.

ELi – Palestiina omavalitsuse eripartnerlus

Viimastel aastatel on ELi – Palestiina omavalitsuse suhetes keskendunud peamiselt omavalitsusepoolsete riigi ülesehitamise püüdluste toetamisele, mis on kindlaks määratud valitsuse 2009. aasta kaheaastase kava „*Palestiina – okupatsiooni lõpetamine, riigi rajamine ning Palestiina reformi- ja arengukava (2008–2010)*” raames, kusjuures EL on mõlemat toetanud nii poliitiliselt kui ka rahaliselt. Palestiina *Riikliku Arengukavaga 2011–2013* kindlustatakse eelmiste programmide raames tehtud edusamme. Palestiina pool on teinud tööd ambitsioonika reformikava kallal, tehes strateegilise valiku ühendada oma sotsiaal-majanduslik areng ELi omaga. Palestiinlaste olulise ja kõige prognoositavama abiandjana on EL reageerinud ja täitnud olulist rolli Palestiina omavalitsuse edukatel institutsioonide ülesehitamise püüdlustel. Selles osas nõustus EL Maailmapanga ja teiste rahvusvaheliste rahastamisasutuste hinnanguga, et „kui Palestiina omavalitsus jätkab praegust tegevust institutsioonide väljaarendamisel ja avalike teenuste osutamisel, on tal head võimalused riigi

¹ Välisasjade nõukogu järeldused, 8. detsember 2009.

loomiseks mis tahes ajahetkel lähitulevikus”. Abiandjad kordasid seda hinnangut 13. aprillil 2011 Brüsselis kõrge esindaja asepresident Ashtonil võõrustatud ajutise kontaktkomitee kohtumisel ja veel üks kord 2011. aasta septembris. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO), Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) ja Maailmapanga aruannete põhjal tunnistasid osalejad, et „uuritud põhivaldkondades ületab Palestiina omavalitsus toimivalt riigilt nõutavad künnised ning Palestiina institutsioonid kannatavad välja võrdluse väljakujunenud riikide omadega”². Abiandjad kordasid oma hinnangut Palestiina omavalitsuse uuritud institutsioonide riiklikule valmisolekule 21. märtsil 2012 Brüsselis peetud ajutise kontaktkomitee kohtumisel.

ELi ülemaailmne roll muutavas naabruses/maailmas

ELi – Palestiina suhete kontekstiks on piirkonna muutuv poliitiline üldolukord ning paradigmaks ELi määrav roll ja lisaväärtus ülemaailmses juhtimises, „mis avaldub ELi aktiivses toetuses demokraatiale, õigusriigi põhimõttele, inimõiguste ja inimeste julgeoleku kaitsele koos rahvusvaheliste keskkonna- ja sotsiaalkonventsioonide täitmise, avatud kaubanduse ning inimväärse töö tegevuskavaga”³. Kui EL reageerib oma muutuvale naabrusele, eelkõige araabia kevadele, vaadates läbi oma naabruspoliitika, on tal eriline huvi ja vastutus ennetavalt edendada demokratiseerimist, mis toob piirkonnas kaasa stabiilsuse ja jõukuse. Eelkõige naabruses aset leidnud hiljutised sündmused on näidanud „vajadust täita piirkonna rahvaste õiguspärased ootused, sealhulgas palestiinlaste õiguspärane ootus oma riigile”⁴. EL jätkab Palestiina ÜROs esitatud algatuse arengu tähelepanelikku jälgimist⁵.

Palestiina omavalitsus on esimeste partnerite seas, kellele koostatakse uus tegevuskava, mille puhul võetakse arvesse uut reaktsiooni muutuvale naabrusele, tuginedes diferentseerimisele, vastastikusele usaldusele ning ühisele pühendumisele üleilmsetele väärtustele, rahvusvahelisele õigusele, rahvusvahelistele inimõiguste normidele, demokraatiale ja õigusriigi põhimõttele. ELi uus lähenemisviis hõlmab tihedamaid poliitilisi sidemeid ja järkjärgulist majanduslikku integratsiooni ELi siseturule nende partnerite puhul, kes on valmis minema reformieesmärkides kaugemale ja suudavad seda teha. Eesmärgiks on suurem diferentseeritus, võimaldades igal partneril arendada tema ELi-sidemeid oma püüdluste, vajaduste ja suutlikkuse alusel, tuginedes samas ka vastastikusele usaldusele ja suurele pühendumisele eespool nimetatud üleilmsetele väärtustele ning ühiselt kokkulepitud prioriteetide rakendamise suutlikkusele⁶. Allkomiteed kujutavad endast ideaalset vahendit nende prioriteetide rakendamise kontrollimiseks ja allkomiteede järeldusi võetakse arvesse ühiskomitee töös ning ELi aastaaruandes.

² Eesistuja kokkuvõte, ajutise kontaktkomitee kohtumine, 13. aprill 2011.

³ Globaalne Euroopa: uus lähenemisviis välistegevuse rahastamisele.

⁴ Välisasjade nõukogu järeldused, 23. mai 2011.

⁵ Välisasjade nõukogu järeldused, 10. oktoober 2011.

⁶ Ühisteatis „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele: Euroopa naabruspoliitika läbivaatamine”.

Samal ajal soovib EL järjest enam suunata oma vahendeid sinna, kus neid on kõige rohkem vaja ja kus neist võiks kõige rohkem kasu olla. Nii ühendatakse ELi välisvahendid, mida kasutatakse ka palestiinlaste hüvanguks, tihedamalt reformide elluviimisel tehtud edusammudega. Selles osas on palestiinlastele antav ELi finantsabi tihedas kooskõlas käesoleva tegevuskava põhiliste poliitiliste eesmärkidega. Arengukoostöö parimast tavast lähtudes konsulteerivad EL ja tema liikmesriigid üksteisega ning kooskõlastavad oma programmitööd.

Käesoleva tegevuskava eesmärkide saavutamine on seotud suutlikkusega tegeleda probleemidega, mis tulenevad peamiselt okupatsioonist, aga ka Jordani läänekalda ja Gaza sektori praegusest eraldatusest, praegusest ebakindlusest seoses Palestiina omavalitsuse rahanduse jätkusuutlikkusega ning Iisraeli-Palestiina rahukõneluste jätkuvast ebaedust. Need asjaolud seavad Palestiina omavalitsuse saavutused tõsisesse ohtu.

Pühendumine kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele

EL kinnitab oma pühendumist kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele, mis hõlmab sõltumatu, demokraatliku, tervikliku ja elujõulise Palestiina riigi loomist Iisraeli kõrval. ELi toetus Palestiina riigi perspektiivile ja palestiinlaste õiguspärasele ootustele väljendab konkreetselt ELi pikaajalist pühendumist kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele.

Pooled kinnitavad oma pühendumist panustada ühisesse eesmärki: lahendada Lähis-Ida konflikt allpool nimetatud tingimustel.

EL sõnastas oma seisukoha Lähis-Ida rahuprotsessi kohta 1980. aasta Veneetsia deklaratsioonis ja on seda sellest alates erinevates välissuhete nõukogu järeldustes edasi arendanud: 2009. aasta detsembris, 2010. aasta detsembris, 2011. aasta mais ja 2012. aasta mais ning 21. aprillil 2011. aastal ÜRO Julgeolekunõukogus ELi nimel edastatud avalduses. 1999. aasta Berliini deklaratsiooni meelde tuletades kinnitab EL taas, et on valmis Palestiina riiki sobival ajal tunnustama. Neliku 23. septembri 2011. aasta avalduse kohaselt toetab EL aktiivselt Palestiina riigi loomiseks vajalikke edasisi samme, samuti vastavalt kehtivatele menetlustele Palestiina omavalitsuse märkimisväärselt suuremat iseseisvust ja sõltumatust oma siseküsimustes, sealhulgas meetmeid, mis aitaksid kaasa C-piirkonna sotsiaalsele ja majandusarengule.

EL kinnitab oma toetust Palestiina lepitamisele vastavalt välisasjade nõukogu 23. mai 2011. aasta järeldustes sätestatule. EL on seisukohal, et kuni Gaza sektor jääb Jordani läänekaldast poliitiliselt eraldatuks, jääb Gaza ja selle ümbruse olukord endiselt heitlikuks ja jätkusuutmatuks.

Tuletades meelde nõukogu eelmisi järeldusi Lähis-Ida rahuprotsessi kohta, kordab EL oma üleskutset avada viivitamata, alaliselt ja tingimusteta piiriületuspunktid humanitaarabi,

kaupade ja isikute liikumiseks Gaza sektorisse ja sellest välja, eelkõige Gaza ja Jordani läänekalda vahel.

EL tuletab meelde rahvusvahelise humanitaarõiguse kohaldatavust Palestiina okupeeritud territooriumil, sealhulgas tsiviilisikute kaitset käsitleva neljanda Genfi konventsiooni kohaldatavust⁷. EL kutsub üles kõigi Palestiina vangidega seonduvate rahvusvaheliste inimõiguste valdkonna kohustuste täielikule täitmisele⁸.

EL rõhutab kiireloomulist vajadust taas alustada rahuprotsessiga, et saavutada tegevuskava kohustustega täielikus kooskõlas olev kahe riigi kooseksisteerimisel põhinev lahendus, mis tugineks ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidele, Madridi põhimõtetele (sealhulgas maade vahetamisele rahu vastu), tegevuskavale, poolte eelnevatele kokkulepetele ning Araabia rahualgatusele, pidades silmas eelkõige järgnevat:

- kokkulepe kahe riigi piiride kohta, tuginedes 4. juuni 1967. aasta piirijoontele, kasutades vajaduse korral poolte vahel kokku lepitavaid võrdseid maavahetusi⁹. EL tunnustab üksnes selliseid muudatusi, sealhulgas Jeruusalemmaga seotud muudatusi enne 1967. aastat kehtinud piirides, milleni on jõutud mõlema poole kokkuleppel¹⁰. EL kordab, et asundused, okupeeritud alale püstitatud eraldusbarjäär, eluasemete lammutamine ja neist väljatõstmine on rahvusvahelise õiguse kohaselt ebaseaduslikud ning takistavad rahu saavutamist ja ähvardavad muuta kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse võimatuks. EL jätkab selle tagamist, et asundustest pärinevate kaupade suhtes ei kohaldata ELi-Iisraeli assotsiatsioonilepingu kohast eeliskohtlemist ja et asunduste majandustegevust ei toetata mingitest ELi vahenditest ega programmidest.
- Tuletades meelde, et EL ei ole kunagi tunnustanud Ida-Jerusalemma annekteerimist, tuleb läbirääkimiste teel leida viis Jeruusalemma kui mõlema riigi tulevase pealinna staatuse küsimuse lahendamiseks.
- Õiglane, erapooletu, realistlik ja kokkulepitud lahendus pagulasküsimusele.
- Julgeolekukorraldus, mis palestiinlaste seisukohast austab nende sõltumatust ja näitab, et okupatsioon on lõppenud, ning iisraellaste seisukohast kaitseb nende julgeolekut, väldib terrorismi taasteket ja maandab tõhusalt uusi esilekerkivaid ohte.
- Palestiinlaste kontroll oma loodusvarade üle, sealhulgas piiriüleste veevarude õiglane ja mõistlik jagamine vastavalt rahvusvahelise õiguse asjaomastele sätetele, millega tuleb tegeleda paralleelselt teiste lõpliku staatuse küsimustega.
- Töö piirkondlike küsimustega, et tagada Lähis-Idas üldine rahu.

EL on endiselt valmis andma märkimisväärse panuse konfliktijärgsesse elukorraldusse.

⁷ Välisasjade nõukogu järelused, 14. mai 2012.

⁸ ELi kohalik avaldus näljastreigil osalevate Palestiina vangide kohta, 8. mai 2012.

⁹ Välisasjade nõukogu järelused, 8. detsember 2009.

¹⁰ Välisasjade nõukogu järelused, 8. detsember 2009.

Käesolev tegevuskava on kavandatud kolmeks kuni viieks aastaks.

PRIORITEETSED EESMÄRGID¹¹

- 1) **Jõupingutuste suurendamine Lähis-Ida konflikti lahendamiseks eespool nimetatud tingimustel, toetades muu hulgas sõltumatu Palestiina riigi loomist**
- 2) **Kahepoolsete suhete süvendamine ettevalmistusena ELi ja tulevase Palestiina riigi vahelise täiemahulise assotsiatsioonilepingu sõlmimiseks**
 - Poliitilise dialoogi pidamine ja arendamine kõigil tasemeil.
 - ELi ja Palestiina poole vahelise iga-aastase kohtumise korraldamine kooskõlas teiste ENP partneritega peetava assotsiatsiooninõukogu mudeliga.
 - Võimalikult kiiresti läbirääkimiste alustamine täiemahulise assotsiatsioonilepingu sõlmimiseks, mis sõlmitaks ametlikult Palestiina riigi loomisel.
 - Mitmepoolses raamistikus tehtava koostöö tihendamise, aidates muu hulgas kaasa ÜRO jõupingutustele lahendada piirkondlikud konfliktid ja edendada tõhusat mitmepoolsust.
- 3) **Õigusriigi ja inimõiguste austamise põhimõtetele tuginev ning toimiva süvademokraatia ja usaldusväärsete institutsioonidega Palestiina riik**
 - Kodanike õiguste (kasutada oma põhivabadusi ja inimõigusi) kaitsmine, sealhulgas kogunemisvabadus, sõnavabadus, ühinemisvabadus, liikumisvabadus, usu- ja veendumusvabadus, meediavabadus, ning vaenu õhutamise vastu võitlemise vajaduse säilitamine, kasutades piisavat ja nõuetekohaselt rakendatud riiklikku õigusraamistikku, mis oleks kooskõlas rahvusvaheliste standarditega; naiste ja tüdrukute õiguste kaitsmine, tunnistades muu hulgas kehtetuks riiklike õigusaktide kõik diskrimineerivad sätted.

Ajakava: tähtajatu.

Kriteeriumid: rahvusvahelistes inimõiguste konventsioonides sätestatud kohustustele vastavate õigusaktide vastuvõtmine, 2000. aasta vabauhenduste seaduse täielik rakendamine tervel Palestiina okupeeritud territooriumil, eelkõige meediat käsitlevate õigusaktide vastuvõtmine, Palestiina sõltumatu inimõiguste komisjoni arendamine vastavalt Pariisi põhimõtetele (ÜRO peaassamblee resolutsioon 48/134), naistevastase vägivallega võitlemise riikliku strateegilise kava täielik rakendamine, naiste majandustegevuses osalemise määr, Palestiina ulatusliku inimõiguste strateegia vastuvõtmine.

¹¹ Orienteeruva ajaraamistiku järgi jagunevad prioriteetsed eesmärgid järgnevalt: lühiajalised (1–2 aastat), keskmise pikkusega (2–3 aastat), pikaajalised (3–5 aastat) ja tähtajatud (terve tegevuskava kehtivuse aeg).

Näitajad: Palestiina sõltumatu inimõiguste komisjoni aruanded, naiste diskrimineerimise kaotamise komitee aruanded ja Istanbuli tegevuskava rakendamise aruanded, ENP eduaruanded.

ELi vastutusalad: jätkuv toetus kodanikuühiskonnale ja valitsusvälistele sidusrühmadele, asjakohaste õigusvaldkonna reformide ja nende rakendamise eest kõnelemine ja nende toetamine, inimõiguste kaitsjate toetamine.

- Rahvusvahelistele standarditele vastavate tõeliste demokraatlike valimiste korraldamine kõigil tasemeil.

Ajakava: lühiajaline, seejärel vastavalt valimisseadusele.

Kriteeriumid: Gaza valijate registri ajakohastamine ja Jordani läänekalda registri jätkuv ajakohastamine, muudetud valimisseaduse väljakuulutamise, presidendi dekreet valimiskalendri kasutuselevõtu kohta, kohalikud, presidendi- ja parlamendivalimised, demokraatliku valitsuse üle järelevalvet teostava demokraatlikult valitud Palestiina Seadusandliku Nõukogu kokkukutsumine.

Näitajad: rahvusvahelisi ja riigisiseseid erapooletuid valimiste vaatlusmissioone käsitlevad järeldused.

ELi vastutusalad: poliitiline toetus valimiste, sealhulgas Ida-Jeruusalemma valimiste väljakuulutamisele, jätkuv abi keskvalimiskomisjonile ja Palestiina Seadusandliku Nõukogu sekretariaadile; võimalikud ELi valimiste vaatlusmissioonid, kinnipeetud Palestiina parlamendiliikmete vabastamise toetamine¹².

- Rahvusvahelistele standarditele vastava sõltumatu, erapooletu ja täielikult toimiva kohtusüsteemi loomine, tagades nõuetekohase menetluse, õiglase kohtupidamise ning kohtumääruste ja otsuste jõustamise.

Ajakava: keskmise pikkusega kuni pikaajaline.

Kriteeriumid: kohtuasjade lõpetamisele kuluv aeg, kohtueelselt kinnipeetavate inimeste arv, õigusabi süsteemi loomine, õigusaktide vastuvõtmine (karistusseadustik, vahendamist ja lepitamist käsitlevad õigusaktid, alaealiste üle õigusemõistmist käsitlevad õigusaktid, halduskohtud), erikohtute pädevuse reguleerimine, lahutades muu hulgas tsiviil- ja julgeolekukohtud ning piirates sõjaväekohtute pädevuse teenistuses olevate sõjaväelastega.

Näitajad: Palestiina sõltumatu inimõiguste komisjoni aruanded, programmi Seyada II või sellele järgnevate programmide eduaruanded, Euroopa Liidu politseimissiooni Palestiina aladel (EUPOL COPPS) hinnangud, ENP eduaruanded.

ELi vastutusalad: kohtusüsteemi jätkuv abistamine

¹² Nõukogu järeldused, 23. juuli 2007.

- Palestiina julgeolekusektori reformimine ja arendamine, julgeolekuteenistuste demokraatliku tsiviilkontrolli institutsionaliseerimine ja selle tagamine, et nad peavad oma tegevuse juures täielikult kinni inimõigustest, kasutades nõuetekohast reguleerimist, asjakohaseid koolitus- ja aruandlusmehhanisme.

Ajakava: keskmise pikkusega.

Kriteeriumid: julgeolekusektoris Palestiina riikliku arengukava (2011–2013) prioriteetsete poliitikavaldkondade rakendamine, ühtlustatud juhtimisstruktuurid ja eelarve planeerimise süsteemid, mille kohta antakse aru siseministrile ja mis hõlmavad terve Palestiina okupeeritud territooriumi julgeolekuasutusi, inspeksiooni loomine järelevalveks kõigi julgeolekujõudude üle ja siseministeeriumi suurem riiklik vastutus, Palestiina sõltumatu inimõiguste komisjoni juurdepääs kõigile kinnipidamisasutustele (sealhulgas sisejulgeoleku omadele), sealhulgas ilma eelneva loata.

Näitajad: Palestiina sõltumatu inimõiguste komisjoni aruanded, EUPOL COPPSi hinnangud, ENP eduaruanded.

ELi vastutusosalad: jätkuv ELi toetus julgeoleku- ja korrektsioonisüsteemile, sealhulgas vajaduse korral ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) kaudu, inimõigustealane koolitus, Jordani läänekaldal Palestiina omavalitsuse julgeolekualase pädevuse ja tegevusulatuse ala laiendamiseks (praegu B- ja C-piirkonnas) kokkulepitud meetmete toetamine.

- riikliku arengukava (2011–2013) ja sellele järgnevate kavade täielikuks rakendamiseks riigisiseste jõupingutuste suurendamine koostöös rahvusvahelise abiandjate kogukonnaga.

Ajakava: lühiajaline kuni keskmise pikkusega.

Kriteeriumid: riikliku arengukava prioriteetide rakendamine.

Näitajad: rahandusministeeriumi kvartaliaruanded, planeerimise ja haldusvaldkonna arendamise ministeeriumi aruanded, riikliku arengukava iga-aastased kontrolliaruanded, Maailmapanga ja IMFi aruanded ajutisele kontaktkomiteele.

ELi vastutusosalad: jätkuv rahaline toetus palestiinlastele, sealhulgas Palestiina omavalitsuse rahanduse jätkusuutlikkusse panustamine, ning palestiina põgenikele ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsiooni kaudu (vahendite olemasolu korral); tehniline toetus Palestiina institutsioonide haldussuutlikkuse suurendamisele ettevalmistusena integratsiooniks mitmepoolsesse süsteemi.

4) Eelarve konsolideerimise ja jätkusuutliku majandusarengu saavutamine tervel Palestiina okupeeritud territooriumil

- Tuginemine tugeva riikliku finantsjuhtimise süsteemi loomisel tehtud olulistele edusammudele, pühendudes edasistele täiustustele, eelkõige seoses välis- ja siseauditi ning -kontrolliga.

Ajakava: tähtajatu.

Kriteeriumid: üldine eelarvedistsipliin, vahendite strateegiline eraldamine ja teenuste tõhus osutamine, Palestiina omavalitsuse eelarvepuudujääk ja sõltuvus abist, omavalitsuse tulude tulemuslikum kogumine, energiatoetuste („netolaenuandmise”) kaotamine, avaliku teenistuse ja pensionireformi rakendamine, riiklike kulutuste ja finantsaruandluse hinnangu ja sellega seonduva tegevuskava rakendamine, riigihangete õigusraamistiku kehtestamine.

Näitajad: rahandusministeeriumi kvartaliaruanded, riikliku arengukava iga-aastased kontrolliaruanded, Maailmapanga ja IMFi aruanded ajutisele kontaktkomiteele.

ELi vastutusosalad: jätkuv rahaline toetus palestiinlastele, millega kaasnevad Palestiina omavalitsuse rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse edendamise meetmed, ning palestiina põgenikele ÜRO Abi- ja Tööorganisatsiooni kaudu (vahendite olemasolu korral), tehniline toetus Palestiina institutsioonide haldussuutlikkuse suurendamisele ettevalmistusena integratsiooniks mitmepoolsesse süsteemi, omavalitsuse tulude tulemuslikuma kogumise toetamine, sealhulgas parandatud mehhanismi juurutamine, millega tagatakse tõhus, läbipaistev ja prognoositav tollitulude kogumine Iisraeli poolt Palestiina omavalitsuse nimel vastavalt Pariisi protokollile.

- Poliitilise halduse, avaliku teenistuse korralduse ja riikliku vastutuse mehhanismide parandamine, sealhulgas auditi- ja järelevalvesuutlikkuse ning pettuste ja korrupsiooni ennetamise ja nendega võitlemise suutlikkuse suurendamine.

Ajakava: pikaajaline.

Kriteeriumid: põhilise personalihalduse detsentraliseeritud süsteemi juurutamine, valitsemissektori siseauditi detsentraliseerimine, finants- ja halduskontrolli büroo roll sõltumatu välisauditiasutusena vastavalt Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvahelise Organisatsiooni (INTOSAI) standarditele.

Näitajad: Palestiina planeerimise ja haldusvaldkonna arendamise ministeeriumi, Maailmapanga ja IMFi aruanded ajutisele kontaktkomiteele. Finants- ja halduskontrolli büroo aastaaruanded, riiklike kulutuste ja finantsaruandluse hinnang.

ELi vastutusosalad: valitsemisalase strateegiarühma kaasjuht, jätkuv rahaline toetus eelkõige riiklikule finantsjuhtimisele, TAIEXi täielik kasutamine.

- Palestiinas konkurentsivõimelise erasektori arendamise toetamine, minimeerides muu hulgas erasektori arendamise piirangud, et aidata kaasa Palestiina majanduslikule sõltumatusel.

Ajakava: keskmise pikkusega.

Kriteeriumid: uute kaubandusvaldkonna õigusaktide vastuvõtmine, et soodustada majandustegevust ja investeringuid, reguleerivate ja tehnilisi standardeid kehtestavate asutuste loomine kõigis olulisemates majandussektorites.

Näitajad: rahvusvaheliselt tunnustatud ülevaated, näiteks Maailmapanga ärisõbralikkuse aruanded, EuroMedi ettevõtlusharta aruanded.

ELi vastutusalad: jätkuv rahaline toetus (vahendite olemasolu korral), TAIEXi täielik kasutamine, jätkuv toetus Palestiina vaatejastaatusele kui esimesele sammule Maailma Kaubandusorganisatsiooniga peetavate ühinemiskõneluste suunas.

- Gaza sektori arendamise suunatud toetamine kõnealuste üldiste jõupingutuste raames.

Ajakava: keskmise pikkusega.

Kriteeriumid: riikliku arengukava valdkondlike näitajate rakendamine Gaza sektoris.

Näitajad: Palestiina planeerimise ja haldusvaldkonna arendamise ministeeriumi aruanded ajutisele kontaktkomiteele.

ELi vastutusalad: üleskutse 2005. aasta liikumist ja juurdepääsu käsitleva lepingu täielikule rakendamisele, Gaza sektori isoleerimise lõpetamise toetamine,¹³ liikumis- ja juurdepääsupiirangute täieliku ja lõpliku kaotamise toetamine Palestiina majanduselu elavdamise eeltingimusena ning selle tagamisele kaasaitamine, et Palestiina omavalitsus saaks täielikult kasu kehtivatest lepingutest ja vahenditest, millele tal on õigus.

- Kaubandussuhete edasiarendamine ja konkreetsete meetmete võtmine kaubandust ja koostööd käsitleva ajutise assotsiatsioonilepingu täieliku rakendamise soodustamiseks.

Ajakava: keskmise pikkusega.

Kriteeriumid: liikumist ja juurdepääsu käsitleva lepingu rakendamine, Palestiina erasektori konkurentsivõime.

Näitajad: Maailmapanga ja IMFi aruanded ajutisele kontaktkomiteele, kaubandusstatistika, sealhulgas põllumajanduskvootide täitmine.

ELi vastutusalad: jätkuv toetus Palestiina erasektorile, EuroMedi ministrite vastuvõetud majanduspaketi rakendamine, ajutise assotsiatsioonilepingu ning põllumajandustoodete, töödeldud põllumajandustoodete ning kala- ja kalandustoodete turu täiendavat liberaliseerimist käsitleva lepingu täielik rakendamine, suurem pühendumine Gaza sektori kalapüügi piirkonna küsimusele.

- Tõhusal integreeritud piirihaldusel põhineva tänapäevase piirikontrollisüsteemi väljatöötamine ja jätkuv toetus rahvusvaheliste sadamate tolliosakondades töötavate kvalifitseeritud töötajate koolitamisele.

Ajakava: pikaajaline.

Kriteeriumid: piiripunktide haldamise ja integreeritud piirihalduse süsteemi arendustegevuse kulutusteks vahendite eraldamine, seonduva põhilise taristu

¹³ Välisasjade nõukogu järelused, 23. mai 2011.

(territoriaalsete ühenduste, sadamate, transpordivõrgustiku) loomiseks vahendite eraldamine, liikumist ja juurdepääsu käsitleva lepingu rakendamine.

Näitajad: Palestiina tollikontrolli hindamine, kui see on tööle hakanud, integreeritud piirihalduse edendamine/hindamine isikute ja kaupade liikumise lihtsustamisel, tagades samal ajal valvatud piirid.

ELi vastutusosalad: jätkuv ELi toetus, sealhulgas vajaduse korral ÜJKP kaudu, Palestiina omavalitsuse ametnike koolitamine nende tulevaseks lähetamiseks piiridele, jätkuv toetus Palestiina vaatlejastaatusele kui esimesele sammule Maailma Kaubandusorganisatsiooniga peetavate ühinemiskõneluste suunas.

5) Jõupingutuste suurendamine vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse märkimisväärseks vähendamiseks, eelkõige kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimrühmade hulgas, ning sotsiaalse kaasatuse suurendamiseks tervel Palestiina okupeeritud territooriumil

- Jätkusuutliku, õiglase ja kulutõhusa sotsiaalkindlustussüsteemi ülesehitamine.

Ajakava: pikaajaline.

Kriteeriumid: asjaomaste sotsiaalkaitset, sealhulgas pensioneid käsitlevate õigusaktide vastuvõtmine, vaesust ja haavatavust käsitleva riikliku andmebaasi koostamine, vahendite ülekandmise kontrolli täielik rakendamine Jordani läänekaldal ja Gaza sektoris enne selle ühendamist täielikult rahastatava riikliku kavaga.

Näitajad: Palestiina planeerimise ja haldusvaldkonna arendamise ministeeriumi ning Maailmapanga aruanded ajutisele kontaktkomiteele, valdkonna ELi abikavade eduaruanded ja hinnangud.

ELi vastutusosalad: jätkuv rahaline toetus eelkõige ebasoodsas olukorras olevatele palestiinlastele suunatud rahalise toetuse kavade reformiks, et muuta nende olukorda jätkusuutlikumaks, Palestiina tsentraalse statistikaameti kaasamine piirkondlikesse abikavadesse (MEDSTAT III).

- Rahvatervise ja selle juhtimise taseme tõstmine Palestiina okupeeritud territooriumil kooskõlas ulatusliku riikliku tervishoiustrateegia rakendamisega Palestiina omavalitsuse poolt; taristu ja logistika, tervishoiusektori rahastamise, tervishoiu inimressursside ja ravimitele juurdepääsuga (sealhulgas Gazas) seonduvate probleemide lahendamine.

Ajakava: pikaajaline.

Kriteeriumid: vahendite eraldamine teisese ja kolmandase tervishoiu arendamisele, Al Najah Ülikooli õppehaigla loomine.

Näitajad: Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) aruanded ja ÜRO Arenguprogrammi arenguindeksi aruanded.

ELi vastutusosalad: väljaspool ELi abi praegusi sihtvaldkondi, ehkki EL jätkab Palestiina omavalitsuse üldist rahalist otsetoetamist ja võib toetada

tervishoiuvaldkonna konkreetseid kiireloomulisi vajadusi näiteks Gaza sektoris või Ida-Jeruusalemma haiglates.

6) Territoriaalse halduse ja juurdepääsu, sealhulgas loodusvaradele juurdepääsu parandamine

- Vee ja reovee integreeritud juhtimissüsteemiks vajaliku õigus- ja institutsionaalse raamistiku arendamine, et tagada teenuste õiglane osutamine ja varude jätkusuutlik kasutamine tervel Palestiina okupeeritud territooriumil ning raamistiku rakendamise toetamine.

Ajakava: pikaajaline.

Kriteeriumid: veemajandust reguleeriva asutuse loomine, vahendite eraldamine piirkondlikult ühendatud riiklikule veevõrgule ja magestamiseks.

Näitajad: riikliku arengukava veetaristuesmärkide saavutamise hindamine (2013. aastaks veevõrguga ühendatud 95 % majapidamistest, kanalisatsioonivõrguga ühendatud 65 % (Jordani läänekalda) ja 92 % (Gaza sektori) majapidamistest ning võrgus esineva kao vähendamine). Vaadatakse läbi pärast 2013. aastat.

ELi vastutusosalad: jätkuv ELi toetus, võimalik toetus naabruspoliitika investeerimisvahendist.

- Jõupingutuste suurendamine piirkondliku ja rahvusvahelise taristu (nt transpordi-, energia-, vee-, telekommunikatsiooni- jne) võrgustike ühilduvuse parandamiseks eelkõige EuroMedi piirkonnas.

Ajakava: pikaajaline.

Kriteeriumid: konkurentsi ja teenusstandardeid edendava telekommunikatsioonivaldkonna reguleeriva asutuse loomine, investeerimine piirkondlikku ühenduvusse Egiptuse/Jordaniaga, energiapuuduse parandamine, edendades muu hulgas kohalike taastuvate energiaallikate kasutamist, vahendite eraldamine Jordani läänekalda – Gaza sektori territoriaalsele ühendusele ja piirkondlikule teedevõrgustikule.

Näitajad: riikliku arengukava iga-aastane kontrolliaruanne, Maailmapanga aruanded ajutisele kontaktkomiteele.

ELi vastutusosalad: jätkuv ELi toetus, sealhulgas tehnilise abi ja teabevahetuse vahendi (TAIEX) ning EuroMedi algatuste kaudu, võimalik toetus naabruspoliitika investeerimisvahendist.

- Säätva arengu poliitika rakendamine, mille tulemuseks oleksid strateegiad ja algatused muu hulgas keskkonnasäästliku majandusarengu ja suurema sotsiaalse kaasatuse saavutamiseks.

Ajakava: keskmise pikkusega.

Kriteeriumid: riikliku keskkonnastrateegia täielik rakendamine, asjaomase õigus- ja institutsionaalse raamistiku arendamine ja läbivaatamine.

Näitajad: riikliku arengukava iga-aastane kontrolliaruanne.

ELi vastutusosalad: ELi abi peajasjalikult suutlikkuse arendamise näol, projektide toetamine, TAIEX ja EuroMedi algatused

7) Hariduse, teadusuuringute ja uuendustegevuse kvaliteedi parandamine, infoühiskond Palestiina okupeeritud territooriumil

- Hariduse, teadusuuringute ja uuendustegevuse kvaliteedi parandamine, infoühiskond Palestiina okupeeritud territooriumil.

Ajakava: pikaajaline.

Kriteeriumid: Palestiina omavalitsuse vahendite eraldamine alg-, kesk- ja kolmanda taseme haridusele, teadusuuringutele, teadusele ja tehnikale; riikliku akadeemiliste teadusuuringute fondi loomine; hariduse, kultuuri, noorte ja spordiga seonduva taristu arendamine, e-valitsemise kava koostamine, telekommunikatsioonivaldkonna reguleeriva asutuse loomine ning Palestiina omavalitsuse teadusuuringute ja akadeemilise võrgustiku parem ühendamine üleeuroopalise võrgustikuga GÉANT.

Näitajad: ÜRO Arenguprogrammi haridusnäitajad, põhihariduses ja kõrghariduses osalemise määradele vastavate riikliku arengukava eesmärkide täitmise hindamine, asjaomastes ELi programmides osalemiseks esitatud edukate Palestiina taotluste arv.

ELi vastutusosalad: Palestiina asjaomastes ELi programmides osalemise soodustamine, jätkuv ELi toetus tehnilise ja kutsehariduse ning väljaõppe programmile (mis vaadatakse läbi 2013. aastal), ehkki see jääb väljapoole ELi kahepoolse abi praegusi sihtvaldkondi.

8) Palestiinlaste õiguste toetamine Ida-Jeruusalemmas

- Palestiinlaste poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste toetamine Ida-Jeruusalemmas, lähtudes välisasjade nõukogu 2009. aasta detsembri järeldustest ja täielikus kooskõlas Palestiina strateegilise, mitut valdkonda hõlmava arengukavaga Jeruusalemma kohta.

Ajakava: tähtajatu.

Kriteeriumid: Ida-Jeruusalemmas strateegilise, mitut valdkonda hõlmava arengukava rakendamine, PVO kontaktasutuse loomine, Palestiina institutsioonide taasavamine vastavalt tegevuskavale.

Näitajad: WHO näitajad/demograafilised näitajad Ida-Jeruusalemma palestiinlaste kohta, võimaluse korral muud inimarengu näitajad.

ELi vastutusosalad: jätkuv ELi toetus Ida-Jeruusalemma programmile (sealhulgas eluasemetele, majandusarengule, põhilistele sotsiaalteenustele, inimõigustele ning kultuuripärandi säilitamisele ja toetamisele).

9) C-piirkonna arendamispuüdluste elavdamine

- C-piirkonna arendamispuüdluste elavdamine.

Ajakava: tähtajatu.

Kriteeriumid: investeerimine C-piirkonna riiklikesse ehitustöodesse ja asutustesse, inimeste ja kaupade liikumise, arengu, kaubanduse ja ekspordi parandamine.

Näitajad: Palestiina planeerimise ja haldusvaldkonna arendamise ministeeriumi aruanded ajutisele kontaktkomiteele, Palestiina C-piirkonna üldkava vastuvõtmine.

ELi vastutusala: jätkuv rahaline toetus Palestiina arendustegevusele C-piirkonnas,¹⁴ et säilitada seal Palestiina kohalolek, Palestiina üldkavade väljatöötamise toetamine, et parandada terve Jordani läänekalda arendustegevust ja säilitada tulevase Palestiina riigi elujõulisus, liikumis- ja juurdepääsupiirangute täieliku ja lõpliku kaotamise toetamine Palestiina majanduselu elavdamise eeltingimusena ning selle tagamisele kaasaaitamine, et omavalitsus saaks täielikult kasu kehtivatest lepingutest ja vahenditest, millele tal on õigus. Jätkatakse humanitaarabi õigeaegset ja tõhusat andmist siis, kui, ja seal, kus vaja, kooskõlas humanitaarsete põhimõtetega.

¹⁴ Välisasjade nõukogu järeldused, 14. mai 2012.

LISA: TÄIENDAVID EESMÄRGID

A. POLIITILINE MÕÕDE

I. Poliitiline dialoog ja koostöö

[ELi-PVO poliitiline dialoog]

Kahepoolsete suhete süvendamine strateegilise visiooni osana liikumisel täielikult integreeritud ja sõltumatu Palestiina riigi suunas ning tihedama poliitilise koostöö ja dialoogi saavutamise jagatud väärtuste alusel.

- (1) Välis- ja julgeolekupoliitika alase poliitilise ja strateegilise dialoogi elavdamine ning kohtumine erinevatel tasanditel ja kõigil foorumitel¹⁵.
- (2) ELi ja Palestiina poole vahelise iga-aastase kohtumise korraldamine kooskõlas teiste ENP partneritega peetava assotsiatsiooninõukoguga.
- (3) Võimalikult kiiresti läbirääkimiste alustamine täiemahulise assotsiatsioonilepingu üle, mis sõlmitaks ametlikult riigi loomisel.
- (4) Palestiina ministrite ja nende Euroopa ametivendade kontaktide tihendamine.
- (5) Iga-aastane kohtumine Palestiina kõrgema ametnikuga poliitika- ja julgeolekukomitees ning täiendavate erakorraliste kohtumiste korraldamine.
- (6) Konfliktiennetuse, rahu ja kriisijuhtimise ning kodanikukaitse alase dialoogi ja koostöö tugevdamine.
- (7) Mitmepoolses raamistikus tehtava koostöö tihendamine, aidates muu hulgas kaasa ÜRO jõupingutustele lahendada piirkondlikud konfliktid ja edendada tõhusat mitmepoolsust.
- (8) Süvendatud koostöö võitluses ühiste julgeolekuohtude vastu, sealhulgas massihävitussrelvade leviku tõkestamises ja võitluses ebaseadusliku relvaekspordi vastu.

II. Demokraatia, õigusriik ja hea valitsemistava

[Inimõiguste, hea valitsemistava ja õigusriikluse allkomitee]

Tõelise ja jätkusuutliku demokraatia ülesehitamine, mida iseloomustab inimõigustest ja õigusriigi põhimõttest kinnipidamine.

¹⁵ PVO ja EÜ algatasid poliitilise dialoogi 2008. aasta detsembris, tuginedes 1997. aasta ühisavaldusele poliitilise dialoogi kohta. EL tunnustas poliitilise dialoogi arendamise taotlust asepeadirektor Robert Rydbergi (Rootsi peaminister) ja direktor Dupla del Morali (Euroopa Komisjon) 10. detsembri 2009. aasta kirjas.

Valimised

- (9) Rahvusvahelistele standarditele vastavate tõeliste demokraatlike valimiste korraldamine kõigil tasemeil.
- (10) Riigisisese õigusraamistiku tugevdamine, et tagada valimiste riigisisene ja rahvusvaheline sõltumatu kontroll ja vaatlemine, sealhulgas kodanikuühiskonna poolt.
- (11) Kes kvalimiskomisjoni rolli, sõltumatuse ja suutlikkuse tugevdamine ning selle tagamine, et institutsiooni toetataks piisavate rahaliste vahenditega.
- (12) Meetmete võtmine naiste poliitilises ja demokraatlikus elus osalemise suurendamiseks.

Kohtusüsteem

- (13) Jõupingutuste tegemine rahvusvahelistele inimõiguste standarditele vastava sõltumatu, erapooletu ja täielikult toimiva kohtusüsteemi loomiseks, tagades nõuetekohase menetluse, õiglase kohtupidamise ning kohtumääruste ja –otsuste jõustamine.
- (14) Õigusaktide täiendamine, õigusteabele avalikkuse juurdepääsu lihtsustamine, et tagada kõigile ühetaoline juurdepääs õiguskaitsele ning õigusabifondi loomine koos piisavate struktuuridega selle nõuetekohase haldamise tagamiseks.
- (15) Õigusaktide vastuvõtmise ja rakendamise teel erikohtute pädevuse reguleerimine, lahutades muu hulgas tsiviil- ja sõjaväekohtud ning piirates sõjaväekohtute pädevust teenistuses olevate sõjaväelastega, säilitades seejuures tsiviilkohtute kõigi inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste alase pädevuse. Inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste alase õiguskaitse võimaluste ning kodanike õigusi käsitlevale teabele juurdepääsu parandamine.
- (16) Kohtusüsteemi eri asutuste vastutusvaldkondade täpsustamine.

Julgeolek

- (17) Palestiina julgeolekusektori reformi ja arendamise kiirendamine, julgeolekuteenistuste demokraatliku tsiviilkontrolli institutsionaliseerimine ja selle tagamine, et nad peavad oma tegevuse juures täielikult kinni inimõigustest, kasutades nõuetekohast reguleerimist ja asjakohast koolitust.

Hea valitsemistava

- (18) Kõigi vajalike õiguslike ja haldusmeetmete võtmine erinevate valitsemisharude pädevuse selge jaotuse kehtestamiseks ja rakendamiseks.
- (19) Riikliku arengukava (2011–2013) ja sellele järgnevate kavade täielikuks rakendamiseks riigisiseste jõupingutuste suurendamine koostöös rahvusvahelise abiandjate kogukonnaga.

- (20) Palestiina omavalitsuse jõupingutuste toetamine, et rakendada riiklikku strateegilist eesmärki reformida oma avalikku haldust, et pakkuda kvaliteetseid ja tõhusaid avalikke teenuseid tervel Palestiina okupeeritud territooriumil.
- (21) Toimiva õigusraamistiku arendamine, koostades seadusandliku kava, kehtestades erakorralises olukorras rakendatud seadusandlike algatuste nõuetele vastavuse läbivaatamise eeskirjad ja kasutades tulevaste õigusaktide tulevasel koostamisel täielikult ära vahendit TAIEX.

III. Inimõigused ja põhivabadused

Inimõiguste ja põhivabaduste järgimise tagamine kooskõlas rahvusvaheliste standarditega ning rahvusvaheliste inimõiguste standardite edendamine.

Rahvusvaheline humanitaarõigus ja rahvusvahelised inimõigused

- (22) Rahvusvahelise õiguse, eelkõige rahvusvahelise humanitaarõiguse ja rahvusvaheliste inimõiguste järgimise tagamine, sealhulgas seoses palestiinlastest vangide ja halduskorras kinnipeetavatega.

Piinamine ja muu julm, ebainimlik ja inimväärlikust alandav kohtlemine

- (23) Kõigi vajalike meetmete võtmine piinamise kasutamise täieliku keelu säilitamiseks ning siseste ja väliste uurimismehhanismide kehtestamine, et tagada nende vastutusele võtmine, kes väärkohtlevad ja piinavad kinnipeetavaid ja ülekuulatavaid. Sõltumatute riiklike ennetusmehhanismide loomine vastavalt ÜRO piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokollis kehtestatud põhimõtetele.
- (24) Kinnipidamisasutuste ajakohastamine rahvusvaheliste standardite kohaselt, kõigile kinnipeetavatele advokaatide, perekondade ja inimõiguste kaitse organisatsioonidega kohtumise võimaluse andmine ning selle tagamine, et asjaomased ministriumid, riiklik süüdistaja ja kohtud suudavad kinnipidamisasutusi regulaarselt kontrollida selle tagamiseks, et rakendataks nõuetekohaseid õigusmenetlusi.
- (25) Palestiina sõltumatule inimõiguste komisjonile väidetavate piinamisjuhtude uurimist käsitlevatele toimikutele juurdepääsu andmine.

Põhivabadused

- (26) Palestiina ulatusliku inimõiguste strateegia sõnastamine.
- (27) Rahvusvaheliste inimõiguste standarditele (mille hulka kuulub surmanuhtluse mittekohaldamine) vastava ühtse karistusseadustiku vastuvõtmine, mis tugevdaks kõigi põhivabaduste õiguslikke tagatisi. Surmanuhtluse *de facto* moratooriumi täielik järgimine ja töö surmanuhtluse *de jure* moratooriumi nimel.
- (28) Igasuguse meelevaldse arreteerimise lõpetamine ja kõigi poliitilisel kuuluvusel põhinevate juurdepääsulubade nõude kaotamine kõigis olukordades (sealhulgas ühingute registreerimisel, avalikku teenistusse nimetamisel, passi väljaandmisel jne).

- (29) Selle tagamine, et inimesi peetaks kinni üksnes pädevatel kuritegelikel või julgeolekuga seonduvatel põhjustel ning kinnipidamine põhineks pädevate asutuste väljastatud vahistamiskäskudel.
- (30) Kodanike õiguste (kasutada oma põhivabadusi ning tsiviil- ja poliitilisi inimõigusi) kaitsmine, sealhulgas ühinemis- ja kogunemisvabadus, sõnavabadus, usu- ja veendumusvabadus ning meediavabadus, kasutades inimõiguste kaitsmiseks piisavat riiklikku õigusraamistikku, mis oleks kooskõlas rahvusvaheliste standarditega. Palestiina sõltumatu inimõiguste komisjoni tugevdamine vastavalt Pariisi põhimõtetele (ÜRO peassamblee resolutsioon 48/134).
- (31) Naiste ja tüdrukute õiguste kaitsmine, riiklike õigusaktide kõigi diskrimineerivate sätete kehtetuks tunnistamine ning regulaarse teabe andmine naiste diskrimineerimise kaotamise komitee ning naistevastase vägivallaga võitlemise riikliku strateegilise kava ja Istanbuli tegevuskava rakendamise kohta.
- (32) Laste õiguste kaitsmine ning Palestiina omavalitsuse strateegiates ja süsteemides (sealhulgas alaealiste kohtusüsteemis) süvalaiendamise tagamine vastavalt ÜRO lapse õiguste konventsioonides, eelkõige laste relvastatud konfliktidesse kaasamist käsitlevas protokollis ja lapsele sobimatut tööd käsitlevas ILO konventsioonis nr 182 esitatud põhimõtetele.
- (33) Puudega inimeste õigusi käsitleva seaduse 4/1999 rakendamise aruandlusmehhanismi institutsionaliseerimine.
- (34) Õigusraamistiku tugevdamine kõigil tasanditel, et võidelda rassismi, ksenofoobia ja diskrimineerimisega.
- (35) Inimõiguste kaitsjate õiguste ja kaitse tagamine vastavalt inimõiguste kaitsjaid käsitlevale ÜRO deklaratsioonile (ÜRO peassamblee resolutsioon 53/144).
- (36) Jordani läänekaldal, sealhulgas Ida-Jeruusalemmas ja Gaza sektoris elavate inimeste poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste toetamine.

Kodanikuühiskond

- (37) Kodanikuühiskonnale ruumi ja läbipaistvate registreerimismenetluste tagamine, et tugevdada selle rolli ja sõltumatust vastavalt riiklikele õigusaktidele ja rahvusvahelistele standarditele.
- (38) Võimude ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahelise dialoogi ja konsulteerimise tõhustamine.
- (39) Kaasava arengupoliitika ja reformide valitsuse autorsusest kaugemale mineva ühiskondliku autorsuse edendamine, soodustades kodanikuühiskonna kaasamist valdkondlikku poliitikadialoogi ja reformipüüdlustesse mitut sidusrühma hõlmava regulaarse, struktureeritud ja kaasava konsulteerimise kaudu.

IV. Justitsi- ja siseküsimuste alane koostöö

Võitlus rassismi ja ksenofoobiaga; võitlus diskrimineerimisega

- (40) Õigusraamistiku tugevdamine kõigil tasanditel, et võidelda rassismi, ksenofoobia ja diskrimineerimisega.
- (41) Võitlemine vihakuritegude vastu, sealhulgas nende vastu, mis on tingitud sallimatusest islami, judaismi, kristluse ja muude religioonide suhtes, mida saab õhutada rassistliku ja ksenofoobilise propaganda ja vaenu õhutamisega meedias ja Internetis.

Ränne, varjupaik ja piirihaldus

- (42) Rände- ja varjupaigaküsimuste alase dialoogi ja koostöö edendamine ning rände haldamise suutlikkuse tugevdamine, sealhulgas eesmärgiga toetada rände positiivset mõju arengule.
- (43) Palestiina omavalitsuse piirihaldussuutlikkuse suurendamise edendamine.

Võitlus organiseeritud kuritegevusega

- (44) Riikliku korrupsioonivastase võitluse tugevdamine ja rakendamine kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, eelkõige korrupsioonivastase komisjoni kaudu.
- (45) Õiguskaitseasutuste suutlikkuse suurendamine, et teostada politseiuurimist ning ennetada kuritegusid ja esitada nendega seonduvaid süüdistusi, sealhulgas küberkuritegude, finantskuritegude ja rahapesu puhul.
- (46) Ebaseaduslike rändajate üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastu võitlemise suutlikkuse arendamise toetamine, sealhulgas toetuse pakkumine ohvrite rehabiliteerimisele.
- (47) Politsei koolitamise ja koostöö arendamine.
- (48) Organiseeritud kuritegevuse ennetamiseks ja sellega võitlemiseks rahvusvahelise koostöö arendamine, tuginedes rahvusvahelistele õigusaktidele, eelkõige rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ÜRO konventsioonile (UNTOC) ja selle protokollidele.
- (49) Koostöö tugevdamine pettuste ennetamisel ja nendega võitlemisel, sealhulgas poolte finantshuvide kaitsel.

Uimastid

- (50) Uimastitevastase võitluse alast rahvusvahelist koostööd käsitleva teabe ja parima tava ning selle valdkonna piirkondliku koostöö edendamine.
- (51) Ebaseadusliku uimastikaubandusega võitlemise suutlikkuse suurendamine, koolitades muu hulgas asjaomaseid ametid ja õiguskaitseasutusi.

Võitlus terrorismiga

- (52) Rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemiseks asjaomaste õigusaktide rakendamine kooskõlas rahvusvaheliste (nt rahapesuvastase töökonna), Euroopa ja ELi standarditega.

- (53) Koostöö arendamine korrakaitseasutuste vahel võitluseks terrorismiga.
- (54) Kohtukoostöö arendamine terrorismivastase võitluse raames.
- (55) Terrorismi ennetamine, toetades muu hulgas meetmeid, mis on suunatud võitlemisele vägivaldse äärmusluse propagandaga.
- (56) Koostöö ÜRO rolli tugevdamiseks mitmepoolses võitluses terrorismiga, sealhulgas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1267/99 ja 1373/01 täielik rakendamine ning ÜRO globaalse terrorismivastase strateegia ja ÜRO terrorismivastaste konventsioonide rakendamine ja jõustamine.

B. MAJANDUSKOOSTÖÖ

V. Majandusreform ja majanduslik areng

[Majandus- ja rahandusküsimuste allkomitee]

- (57) Jätkuvad edusammud maksupoliitika ja rahareformi asjakohase õigus- ja regulatiivraamistiku kehtestamise suunas.
- (58) Makromajandusliku ja finantsstabiilsuse tagamisele suunatud majanduspoliitika rakendamine, muu hulgas rahanduse jätkusuutlikkust tagava maksupoliitika ning finantssüsteemi asjakohase järelevalveraamistiku kaudu.
- (59) Majandusarengu toetamisele ja jätkusuutliku majanduskasvu määra aja jooksul tõstmisele suunatud struktuurireformide rakendamine.
- (60) Erasektori rolli edendamine tervel Palestiina okupeeritud territooriumil, liikudes eelkõige suurema rahalise sõltumatuse suunas ja lihtsustades erasektori juurdepääsu finantssüsteemile.
- (61) Majanduskeskkonna parandamine, et toetada riigisiseseid investeeringuid ja meelitada Palestiina okupeeritud territooriumile välisinvesteeringuid, eelkõige Ida-Jeruusalemmas, C-piirkonnas ja Gaza sektoris.
- (62) Üleskutse 2005. aasta liikumist ja juurdepääsu käsitleva lepingu täielikule rakendamisele ning liikumis- ja juurdepääsupiirangute täieliku ja lõpliku kaotamise toetamine Palestiina okupeeritud territooriumil, sealhulgas Gaza sektoris majanduse taastumise, integratsiooni ja arengu edendamise põhielemendina.

VI. Finantsaruandlus ja riigi rahanduse usaldusväärne juhtimine

[Majandus- ja rahandusküsimuste allkomitee]

- (63) Rahvusvahelisest abist sõltumise vähendamine:
 - kaasaitamine tõhusale, läbipaistvale ja prognoositavale tollitulude kogumisele Iisraeli poolt Palestiina omavalitsuse nimel vastavalt Pariisi protokollile¹⁶;

¹⁶ Ajutine kontaktkomitee, eesistuja kokkuvõte, 18. september 2011.

- rahvusvahelistel ja Euroopa maksustandarditel põhineva nüüdisaegse maksusüsteemi regulatiiv- ja institutsionaalse raamistiku ja suutlikkuse arendamine ning eelarvepuudujäägi vähendamiseks maksutulu suurendamine;
 - Palestiina omavalitsuse piirihaldus- ja maksukogumissuutlikkuse parandamine;
 - kontroll jooksvate kulude üle ja nende ratsionaliseerimine, vähendades avaliku sektori palgakulusid ja kehtestades rahaliselt jätkusuutliku pensionisüsteemi;
 - netolaenuandmise kaotamine elektrisektoris, korraldades ümber regulatiivstruktuuri, tugevdades jaotust, suurendades elektritootmist ja korraldades ümber elektrienergia ülekande.
- (64) Töö abi parema haldamise ja abiandjate tegevuse kooskõlastamise nimel.
- (65) Palestiina rahandusameti keskpangaks ümberkujundamiseks vajaliku õigusraamistiku väljatöötamine ja vastuvõtmine.
- (66) Tugeva ja usaldusväärse riikliku finantsjuhtimise süsteemi loomise edusammude edasine kindlustamine:
- Palestiina omavalitsuse riikliku finantsjuhtimise süsteemi tugevdamise õigusraamistiku arendamine;
 - rahandusvaldkonna aruandlus- ja prognoosisuutlikkuse parandamine, toetades rahandusministeeriumi makrorahandusüksuse loomist;
 - riigihankeid reguleeriva uue raamistiku vastuvõtmine ja rakendamine, sealhulgas asjaomaste kohalike määruste ja riigihankeid käsitlevate määruste vastuvõtmine ja ühtlustamine;
 - riigi rahanduse tõhusama järelevalve tagamine: riiklik auditi ja halduskontrolli büroo kujundatakse ümber INTOSAI standarditele vastavaks sõltumatuks välisauditiasutuseks, millel oleks märkimisväärne institutsionaalne suutlikkus ja tugev õigusraamistik;
 - Palestiina omavalitsuse siseauditite ajakohastamine ja detsentraliseerimine;
 - riiklike kulutuste ja finantsaruandluse hinnangu rakendamine.

Statistika

- (67) Palestiina okupeeritud territooriumi sotsiaal- ja majandusarengu järgimine, et tagada poliitiliste otsuste tegemiseks ja edusammude jälgimiseks asjakohased statistilised andmed.
- (68) Riikliku statistikasüsteemi suutlikkuse suurendamine andmeanalüüsi ning andmete levitamise ja kvaliteedi vallas, sealhulgas Eurostatile edastatavate andmete täielikkuse ja värskuse parandamine.
- (69) Rahvusvahelistele parimatele tavadele tugineva statistikasüsteemi edasiarendamine ning kahe statistikaasutuse: EUROSTATi ja Palestiina tsentraalse statistikaameti

praeguse koostöö laiendamine, sealhulgas Medstat III programmi raames, ja panustamine statistikavaldkonna koostöö piirkondliku strateegia arendamisse.

VII. Kaubandusküsimused, põllumajandus ja kalandus, turu- ja regulatiivvaldkonna reform, toll

[Kaubanduse ja siseturu, tööstuse, põllumajanduse ja kalanduse ning tolli allkomitee]

Palestiina omavalitsus ja EL on pühendunud Vahemere piirkonna kaubandusministrite liidu poolt heakskiidetud meetmete, sealhulgas Euroopa – Vahemere piirkonna 2010. aasta järgse kaubanduse tegevuskava ja Euroopa – Vahemere piirkonna ettevõtluse harta rakendamisele. Nimetatud dokumendid on partnerriikide poolt tavapäraselt kasutatavad viitepunktid, mille eesmärk on majandus- ja kaubandussuhete süvendamine, investeringute edendamine ja suurendamine, turulepääsu lihtsustamine, ärikliima parandamine ning ettevõtluse kannustamine riigi tasandil ja kogu piirkonnas.

VII. i. Kaupade liikumine

Kahepoolsed kaubandussuhted

- (70) Euroopa Liidu ja Palestiina omavalitsuse kaubandussuhete edasiarendamine ning konkreetsete meetmete võtmine ELi ning (Palestiina omavalitsuse nimel toimiva) PVO vahelise kaubandust ja koostööd käsitleva ajutise assotsiatsioonilepingu täieliku rakendamise soodustamiseks.
- (71) ELi, Palestiina omavalitsuse ja Iisraeli koostöö tugevdamine, et soodustada ajutise assotsiatsioonilepingu ja Pariisi protokolliga asjaomaste sätete täielikku rakendamist.
- (72) Palestiina toodetega kauplemise soodustamise meetmete rakendamine, mille Vahemere piirkonna kaubandusministrite liit kiitis heaks 2010. aastal.
- (73) Palestiina institutsioonide usaldusvärsuse suurendamine ning haldus- ja tehnilise suutlikkuse edasine tugevdamine, pakkudes ELi abi muu hulgas institutsioonide suutlikkuse arendamise toetamisele ning valmistudes integreerumiseks mitmepoolsesse kauplemissüsteemi.
- (74) Eksporditurgudele juurdepääsu lihtsustamiseks vajalikku struktuurilist, õiguslikku ja haldusabi tagavate kaasnevate meetmete tuvastamine ja võtmine, kaasa arvatud tehniliste õigusaktide lähendamine.

Põllumajandus ja kalandus

- (75) Põllumajandustoodete, töödeldud põllumajandustoodete ning kala ja kalatoodetega kauplemise edasist liberaliseerimist käsitleva ELi-PVO lepingu kasutamise maksimeerimine ja täieliku rakendamise jätkuv tagamine.
- (76) Avaliku ja erasektori suutlikkuse parandamine, et põllumajandus- ja kalandussektorit edasi arendada, eelkõige arendustöö tugevdamine ja kvaliteetootmise parandamine, et kõnealustel sektoritel oleks võimalik eespool nimetatud ELi-PVO lepingust täielikult kasu saada.

Sanitaar- ja fütosanitaarküsimused

- (77) Palestiina okupeeritud territooriumil tootlikkuse, toiduohutuse, loomatervishoiu ja taimetervise ning loomade heaolu tõhustamine, reformides looma- ja taimekasvatusektorit ning võimaluse korral lihtsustades kaubandust.
- (78) Nõutava suutlikkuse, õigusaktide ja taristu arendamine, et tagada riigisisel tootmisel piisav sanitaar-, fütosanitaar- ja loomade heaolu kaitse ning täita Palestiina okupeeritud territooriumilt kaupu importivate turgude sanitaar- ja fütosanitaarnõudeid, sealhulgas vajaduse korral ELi nõudeid ning *Codex Alimentarius'*e, Maailma Loomatervise Organisatsiooni ja rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni raames väljatöötatud rahvusvahelisi standardeid.

Tööstustoodete vastavushindamise ja tunnustamise leping

- (79) Tööstustoodete vastavushindamise ja tunnustamise lepingu üle läbirääkimiste pidamiseks valmistudes:
- harmoniseerida tehnilised eeskirjad ja riiklikud standardid Euroopa ja rahvusvaheliste kindlate prioriteetsete sektorite tööstustoodangu standarditega ning
 - tugevdada ja ajakohastada standardimise, akrediteerimise, vastavushindamise, metroloogia ja turujärelevalve eest vastutavaid institutsioone ning viia need vastavate ELi institutsioonidega samaväärsele tasemele.

Piirkondlik koostöö

- (80) Naaberriikide piirkondliku koostöö tugevdamine, täiendades ja tugevdades Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubanduslepingute võrgustikku.
- (81) Kõigi praegu Agadiri lepinguga hõlmatud valdkondade rakendamises osalemine ning töö selle kohaldamisala laiendamisel uutesse valdkondadesse, nagu teenused ja investeerimine, ning uute osaliste lepinguga ühinema kannustamine.
- (82) Palestiina omavalitsuse mitmepoolsesse kauplemisüsteemi integreerimise lihtsustamine, toetades jätkuvalt Palestiina vaatlejastaatust kui esimest sammu Maailma Kaubandusorganisatsiooni ja Maailma Tolliorganisatsiooni ühinemiskõneluste suunas, luues Maailma Kaubandusorganisatsiooni nõuete täitmiseks vajaliku haldussuutlikkuse ning õigus- ja regulatiivraamistiku.

Toll

- (83) Tolliseadustiku ja -menetluste edasiarendamine vastavalt Palermo soovitudele.
- (84) Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni rakendamine.
- (85) Osalemine Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite põhjalikus läbivaatamises Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni raames.

- (86) Tõhusal integreeritud piirihaldusel põhineva tänapäevase piirikontrollisüsteemi väljatöötamine ja jätkuv toetus rahvusvaheliste sadamate tolliosakondades töötavate kvalifitseeritud töötajate koolitamisele.

III. ii. Asutamisõigus, äriühinguõigus ja teenused

Asutamisõigus ja äriühinguõigus

- (87) Äriühingute asutamist ja tegevust häirivate takistuste kõrvaldamine.

Teenused

- (88) Palestiina teenustesektori konkurentsivõime suurendamise strateegia viimistlemine ja rakendamine, kaasa arvatud õigusaktide lihtsustamine ja nii Palestiina kui ka ELi teenustesektori halduskoormuse vähendamine.
- (89) Töö Palestiina okupeeritud territooriumil teenuste pakkumise tõkete järkjärgulise kaotamise nimel.

Finantsteenuste arendamine

- (90) Finantsteenuste, sealhulgas pangandus-, kindlustus- ja auditisektori ning väärtpaberituru regulatiivse raamistiku arendamine.
- (91) VKEde rahastamisele juurdepääsu lihtsustamine ning koostöös kõigi abiandjate ja rahvusvaheliste organisatsioonidega kõigi rahastamiskanalite, näiteks krediittagatisskeemide ja VKEdele spetsialiseerunud väärtpaberifondide aktiveerimine.

III. iii. Muud olulised valdkonnad

Konkurents

- (92) ELi ja Palestiina ettevõtjate ning Palestiina ettevõtjate omavahelist konkurentsi võimaldavate tingimuste arendamine ning ELi omaga kooskõlas oleva monopolidevastase kontrollirežiimi vastuvõtmine.

Tarbijakaitse

- (93) Tarbijakaitset käsitlevate õigusaktide omavahelise vastavuse suurendamine, et vältida kaubandustõkkeid, tagades samal ajal tarbijakaitse kõrge taseme.
- (94) Tarbijakaitsesüsteemide, sealhulgas tarbijakaitse-eeskirjade, kaupade ohutuse, tarbijakaitset käsitlevate õigusaktide jõustamise, tarbijate harimise ja teadlikkuse suurendamise ning nende õiguste kaitse alase teabevahetuse edendamine.
- (95) Sõltumatute tarbijajuhenduste arengu stimuleerimine ja tarbijate esindajate vaheliste kontaktide tugevdamine.

Turism

- (96) Abistamine ning teabe- ja parimate tavade vahetus jätkusuutliku turismi asjakohase poliitika ja projektide valdkonnas, kaasates kõiki asjaomaseid avaliku ja erasektori sidusrühmi, muu hulgas Ida-Jerusalemmas.
- (97) Palestiina ELi algatustes, näiteks Euroopa äritegevuse tugivõrgustikus, osalemise lihtsustamine.

C. VALDKONDLIK KOOSTÖÖ

VIII. Võrdsed võimalused, tööhõive, sotsiaalpoliitika, rahvatervis

[Sotsiaalküsimuste ja –tervise allkomitee]

Võrdsed võimalused

- (98) Meeste ning naiste ja teiste haavatavate rühmade, näiteks puudega inimeste võrdsete võimaluste rakendamise edendamise jõupingutuste suurendamine haldusaparaadis ja erinevate riiklike strateegiate (tööhõive, haridus, tervishoid jne) raames.
- (99) Tulemuslik võitlus soopõhiste stereotüüpide ning igasuguse kultuurilise ja sotsiaalse tõrjutuse ning diskrimineerimisega.

Tööhõive

- (100) Palestiina töötajate oskuste parandamine, noorte tööhõive toetamise meetmete ja lähenemisviisi arendamine ja rakendamine ning sootundliku riikliku tööhõivestrateegia täielik rakendamine vastavalt Palestiina omavalitsuse riiklikule strateegiale.
- (101) Põhiliste sotsiaalõiguste ja tööjõustandardite alase dialoogi arendamine, mille eesmärk on kaasav ja mittediskrimineeriv tööturg.
- (102) Toimiva sotsiaaldialoogi loomiseks meetmete võtmise jätkamine, eelkõige tööandjate organisatsioonide suutlikkuse arendamine ning ametiühingute ja töötajate esindajate koolitamine läbirääkimiste / kollektiivläbirääkimiste ning töötervishoiu ja –ohutusega seonduvate küsimuste vallas, võttes arvesse käimasolevat ILO-Beirut'i sotsiaaldialoogi alast projekti.
- (103) Juba olemasoleva kolmepoolse komisjoni suutlikkuse ja juhtimise parandamise jõupingutuste jätkamine ning kolmepoolset sotsiaaldialoogi täiendava laiema sotsiaal-, majandusliku ja tsiviildialoogi loomise edendamine, arendades selleks kodanikuühiskonna institutsioone (majandusliku, sotsiaal- ja tsiviildialoogi nõukogu).
- (104) Tööinspeksiooni suutlikkuse suurendamine eelkõige töötervishoiu ja –ohutuse, lapstööjõu ja sooküsimuste vallas.
- (105) Palestiina sotsiaalkaitsestrateegia raames riigieelarve vahendite strateegiline eraldamine, sealhulgas tööhõive- ja sotsiaalkaitsefondi kaudu, et töötada põhiliste

(mitteosamakseliste) sotsiaalabimeetmete kulu katmise nimel ning arendada välja ja kehtestada ulatuslik sotsiaalkindlustuse süsteem, mis tugineks osamaksetele.

Sotsiaalne kaasamine ja sotsiaalkaitse

- (106) Konkreetsete meetmete võtmine vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks, eriti kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimrühmade hulgas, ning sotsiaalse kaasatuse suurendamiseks tervel Palestiina okupeeritud territooriumil.
- (107) Jätkusuutliku, õiglase ja kulutõhusa sotsiaalabisüsteemi ülesehitamine.
- (108) Sotsiaalkaitsealaste õigusaktide parandamine ja arendamine.
- (109) Palestiina omavalitsuse tõhusate ja tulemuslike teenuste pakkumise institutsionaalse suutlikkuse edasiarendamine, sealhulgas sotsiaalministeeriumipoolne organisatsiooniline ümberkujundamine ja vastutusvaldkondade järkjärguline detsentraliseerimine/hajutamine piirkondlikele ametitele.
- (110) Sotsiaalkaitse valdkonna era- ja avaliku sektori sidusrühmade sünergia parandamine.
- (111) Vaesust ja haavatavust käsitleva riikliku andmebaasi koostamine ning sotsiaalmajanduslike meetmete kaardistamine.
- (112) Vahendite ülekandmise kontrolli täielik rakendamine Jordani läänekaldal ja Gaza sektoris, veelgi parandades teenuste osutamise tõhusust ja läbipaistvust.

Rahvatervis

- (113) Rahvatervise ja selle juhtimise taseme tõstmine Palestiina okupeeritud territooriumil, kontrollides muu hulgas Palestiina tervishoiustrateegia rakendamist, tegeledes taristu ja logistika, tervishoiusektori rahastamise, tervishoiu inimressursside ning ravimitele juurdepääsu küsimustega.
- (114) Nakkavate ja mittenakkavate haiguste ennetamise ja kontrolli alase koostöö jätkamine muu hulgas piirkondlikus kontekstis.

IX. Teadusuuringud, infoühiskond, audiovisuaal- ja meediavaldkond, haridus, noored ja kultuur

[Teadusuuringute, infoühiskonna, audiovisuaal- ja meediavaldkonna, hariduse, noorte ja kultuuri allkomitee]

Teadusuuringud ja innovatsioon

- (115) Palestiina teadusasutuste teadlikkuse ja suutlikkuse suurendamine, et suurendada osalemist Euroopa teadusruumis ja teadusuuringute raamprogrammis.
- (116) Teadus- ja tehnoloogia suutlikkuse arendamine, keskendudes uurimis- ja arendustegevuse tulemuste kasutamisele tööstus- ja VKEde sektoris, et võimendada innovatsiooni ning era- ja teadusuuringute sektori võrgustike loomist ja kasutamist.
- (117) Soodustava keskkonna loomine, muu hulgas regulatiivtasandil, ning töö tippkeskuste loomiseks.

- (118) Teiste Vahemere piirkonna partnerriikide ja ELiga peetava teadusuuringute ja innovatsiooni alase dialoogi tugevdamine.

Infoühiskond, audiovisuaal- ja meediavaldkond

- (119) Palestiina EUMEDCONNECTi projektis osalemise toetamine, et ühendada Palestiina teadusuuringute ja haridusvõrgustik võrgustikuga GÉANT ja anda talle juurdepääs Vahemere piirkonna e-taristule.
- (120) Elektroonilise side võrkude ja teenuste igakülgse reguleeriva raamistiku, sealhulgas autoriseerimise, juurdepääsu ja omavahelise ühendamise eeskirjade ja tingimuste, universaalteenuse ja kasutajate õiguste, tarbijakaitse, e-side sektoris isikuandmete töötlemise ja eraelu kaitse, raadiospektri haldamise ning tariifide kulupõhisuse jätkuv arendamine.
- (121) Koostöö Euroopa ja Vahemere piirkonna elektronside reguleerijate rühma ja ELi liikmesriikide reguleerivate asutustega ühist huvi pakkuvates küsimustes.
- (122) Läbipaistva, tõhusa ja prognoositava reguleeriva süsteemi rakendamine ning audiovisuaalsektori reguleeriva asutuse sõltumatuse jätkuv säilitamine ja tugevdamine.

Haridus, noored ja kultuur

- (123) Koostöö elukestva õppe valdkonna ühiste meetmete, sealhulgas Palestiina riikliku strateegia raames kõrg- ja kutsehariduse ning -väljaõppe arendamisel ja edendamisel, et ühtlustada need ELi standardite ja tavaga, eelkõige naiste, erivajadustega inimeste ja haavatavate rühmade puhul.
- (124) Haridusvajadustega tegelemine, keskendudes hariduse kvaliteedile, tervel Palestiina okupeeritud territooriumil, eelkõige C-piirkonnas, Ida-Jeruusalemmas ja Gaza sektoris.
- (125) Kõrghariduse reformi edendamine ja rahvusvahelise akadeemilise koostöö tugevdamine kooskõlas Bologna protsessi põhimõtetega ning kõrgkoolide tulemuste parandamine, eelkõige viies kõrghariduse vastavusse tööturu nõudmistega.
- (126) Riikliku kutseharidus- ja väljaõppesüsteemi arendamise ja reformi toetamine tehnilise ja kutsehariduse ning väljaõppe riikliku strateegia raames.
- (127) Üliõpilaste ja noorte, eelkõige Gaza sektori ja Jordani läänekalda vahelise liikuvuse arendamise toetamine.
- (128) Noorsoovahetuse ning mitteformaalse hariduse ja kultuuridevahelise dialoogi alase koostöö laiendamine.
- (129) Rahvusvahelistel foorumitel, näiteks UNESCOs tehtava kultuurilise koostöö edendamine, et arendada muu hulgas kultuurilist mitmekesisust, edendada Palestiina kultuuritegevust, säilitada ja väärtustada kultuuri- ja ajaloopärandit ning kaitsta arheoloogilisi paiku vastavalt rahvusvahelise õiguse asjakohastele normidele.

- (130) Palestiina omavalitsuse kultuuripoliitilise suutlikkuse suurendamine, kultuurivahetuse elavdamine, sealhulgas kultuurisündmuste kontekstis, ning kultuurisektori suutlikkuse arendamine.
- (131) Palestiina kõrghariduse, noorte ja kultuuri valdkonna ELi toetusprogrammides osalemise edendamine.

X. Energia, transport, kliimamuutused, keskkond, vesi

[Energia, transpordi, kliimamuutuste, keskkonna ja vee allkomitee]

Energia

- (132) Energiavarustuse kindluse suurendamine ja energiaallikate mitmekesistamine ELi energiapoliitika põhimõtete alusel, rakendades muu hulgas täielikult Palestiina energiasektori strateegiat ja veelgi tugevdades elektrisektori reforme; institutsionaalse raamistiku, sealhulgas Palestiina reguleeriva nõukogu tugevdamine; elektritootmisvõimsuse ning riigisiseste ja rahvusvaheliste elektrivõrkude edasiarendamine.
- (133) Taastuvenergia kasutamise ja energiatõhususe poliitika arendamine, tuginedes ELi õigusaktidele ja parimale tavale.
- (134) Piirkondliku turu võimaliku integratsioonini viivate piirkondlike koostööalgatuste (elektri, gaasi, taastuvenergia, energiatõhususe jne vallas) edasiarendamine, sealhulgas Vahemere piirkonna päikeseenergia kava raames.

Transport

- (135) Riikliku transpordistrateegia väljatöötamine ja rakendamine, sealhulgas transporditaristu arendamine, keskendudes õigus- ja regulatiivraamistiku edasisele lähendamisele Euroopa ja rahvusvahelistele standarditele, eelkõige kõigi transpordiliikide ohutuse ja turvalisuse osas.
- (136) Osalemine tulevase Vahemere piirkonna transpordivõrgu prioriteetsete piirkondlike taristuprojektide kavandamisel ja väljaselgitamisel ning selle ühendamisel üleeuroopalise transpordivõrguga.
- (137) Osalemine globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi arendamises Vahemere piirkonnas ja vahendi TAIEX kasutamine, et kiirendada Euroopa Geostatsionaarse Navigatsioonilisüsteemi juurutamist tsiviillennunduses ja merenduses.

Kliimamuutused

- (138) Kliimaandmete kasutamise ja jagamise toetamine, et parandada õigesti suunatud kohanemisstrateegiate väljatöötamist ja süvalaiendada kliimamuutustega kohanemine teistesse poliitikavaldkondadesse.
- (139) Kliimamuutuste negatiivsete mõjudega kohanemise jõupingutuste toetamine, võttes muu hulgas vastu haavatavust käsitlevad hinnangud, et toetada kliimamuutustega

kohanemise strateegiaid ja teha jõupingutusi kliimamuutuste mõjule vastupanu edasiseks suurendamiseks.

Keskkond

- (140) Keskkonnaküsimustes tehtava koostöö tõhustamine, muu hulgas Palestiina omavalitsuse Euroopa Keskkonnaagentuuri meetmetes osalemise kaudu.
- (141) Hea keskkonnahalduse tagamine, täielikult rakendades keskkonnasektori strateegiat, täites keskkonnasektori strateegia tegevuskava ning arendades asjaomast õigus- ja institutsionaalset raamistikku ja vaadates need läbi.
- (142) Ühtlustamine ELi õigusaktide ja põhimõtetega, muu hulgas lubade andmise, kontrolli ja inspekterimise, keskkonnamõju hinnangute, õhukvaliteedi, jäätmemajanduse, looduskaitse, tööstussaaste, kemikaalide ja keskkonnakaalutluste kaasamise vallas.
- (143) Keskkonnasektori institutsionaalsete struktuuride läbivaatamine, täpsustades iga sektori vastutusalasid ning keskkonna- ja seonduvate seaduste ja määruste jõustamisasutuse loomine.
- (144) Keskkondliku mitmekesisuse säilitamine ning mere- ja rannikukeskkonna säilitamine, arendades seonduvaid poliitikavaldkondi, standardeid, kavasad ja süsteeme.
- (145) Ohtlike ja tahkete jäätmete käitlemise raamistiku tugevdamine ning kanalisatsiooni juhtimissüsteemide arendamine.

Integreeritud merenduspoliitika

- (146) Asjaomaste rahvusvaheliste ja piirkondlike konventsioonidega kooskõlas oleva (sealhulgas ELi õigusaktidega ühtlustatud) ja jätkusuutliku arenguperspektiiviga integreeritud merenduspoliitika väljatöötamine; tegelemine institutsionaalsete struktuuridega, kaitsealuste piirkondade kehtestamine vastavalt Barcelona konventsioonile ja Vahemere üldise kalanduskomisjoni nõuetele.

Vesi ja reovesi

- (147) Vee ja reovee integreeritud juhtimissüsteemiks vajaliku õigus-, institutsionaalse ja taristuraamistiku arendamine, et tagada teenuste õiglane osutamine ja varude jätkusuutlik kasutamine.
- (148) Elanikkonna jätkusuutlik varustamine veega, ühendamata piirkondade ühendamine ja veelekete vähendamine ligikaudu 15 % (lekkeid praegu 45–50 %).
- (149) Veeküsimustes tehtava koostöö tõhustamine, muu hulgas Palestiina omavalitsuse Horisont 2020 meetmetes osalemise kaudu.

D. MUU

XI. Osalus ELi programmides ja ametites

- (150) ENP riikidele ja partneritele avatud ELi ametite ja programmide töös osalemise edendamine.
- (151) ENP riikidele ja partneritele avatud ELi programmide töös osalemise raamlepingu sõlmimine.
- (152) ELi ametitega tehtava koostöö tugevdamine nende piirkondlike meetmete kontekstis.

XII. Finantsmõõde

- (153) ELi – Palestiina omavalitsuse suhte finantsmõõtme puhul võetakse arvesse järgnevaid prioriteete:
 - ELi kõikehõlmav eesmärk luua sõltumatu, demokraatliku, tervikliku ja elujõulise ning Iisraeliga rahu ja turvaliselt kõrvuti eksisteeriva Palestiina riigi institutsioonid;
 - käesoleva tegevuskava prioriteetides nimetatud, eelkõige aastastes tegevuskavades sätestatud põhisektorite reformide rakendamisel tehtud edusammud;
 - Palestiina omavalitsuse (ning ÜRO Abi- ja Tööorganisatsiooni kaudu palestiina põgenike) rahalised vajadused, et nad saaksid osutada palestiinlastele põhiteenuseid;
 - ELi poolt tema välistegevuse raames loodud asjakohased uued vahendid ja programmid, võttes arvesse Palestiina omavalitsuse vajadusi, reformide elluviimisel tehtud edusamme ja toetuse vastuvõtmise võimet.

XIII. Kontroll ja aruanded

Tegevuskava suunab ELi ja Palestiina omavalitsuse vahelist tööd järgneval kolmel kuni viiel aastal. Tegevuskava esitatakse ametlikuks vastuvõtmiseks ühiskomiteele.

Ajutise assotsiatsioonilepingu alusel loodud ühisorganid, eelkõige allkomiteed, edendavad ja kontrollivad tegevuskava elluviimist regulaarsete rakendusaruannete alusel. Uue tegevuskavaga ühtlustatud allkomiteed kujutavad endast tegevuskavas sätestatud eesmärkide saavutamise kontrolli põhilist vahendit. Neid eesmärke täiendab ühiselt kokkulepitud täpsete, järjestatud ja kontrollitavate meetmete kehtestamine, mille eesmärgid lepatakse igal aastal kokku allkomiteedes.

Selleks et võtta arvesse prioriteetide saavutamisel tehtavaid edusamme, võib tegevuskava ühiskomitee otsusega regulaarselt muuta/ajakohastada.

Asjaomaste poolte regulaarsete eduaruannetega tagatakse ühiselt kokkulepitud eesmärkide rakendamise regulaarsed järeelmeetmed.